

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2028
(skrajne daty)
Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Kontakt terapeutyczny
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Społecznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Pedagogiki
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	Rok IV, semestr 7
Rodzaj przedmiotu	kształcenia specjalnościowego
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Jacek Pasternak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Danuta Ochojska, dr Jacek Pasternak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
7		30							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Dysponowanie wiedzą psychologiczną z obszaru psychologii ogólnej, rozwoju człowieka, psychopatologii w zakresie przewidzianym programem studiów.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Wprowadzenie studentów w podstawowe zagadnienia i specyfikę problematyki zaburzeń funkcjonowania człowieka, ich przyczyn, objawów oraz przebiegu psychoterapii opartej na kontakcie terapeutycznym.
C2	Uzyskanie przez studentów kompetencji w zakresie samodzielnego tworzenia relacji terapeutycznej, podejmowania diagnozy psychologicznej w kierunku podjęcia psychoterapii, refleksowania tego, co dzieje się w relacji terapeutycznej.
C3	Zapoznanie studentów z podstawowymi koncepcjami psychoterapii w kontekście kierowania uwagi na różne aspekty kontaktu terapeutycznego.
C4	Wprowadzenie studentów w problematykę kontaktu terapeutycznego oraz dbania o własne zdrowie psychiczne poprzez uczestniczenie w terapii własnej i superwizji.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Posiada rozszerzoną wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu instytucji diagnostycznych, pomocowych i terapeutycznych, realizujących zadania z zakresu psychoprofilaktyki, diagnozy psychologicznej i pomocy psychologicznej.	K_W17
EK_02	Posiada pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, a zwłaszcza rodzinie, ich specyfice, roli w tworzeniu określonego typu osobowości, procesach w nich zachodzących, co może skutkować specyficznym wzorcem tworzenia relacji.	K_W20
EK_03	Potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się, bazujące na wiedzy i doświadczeniu psychologicznym, aby projektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego.	K_U13
EK_04	Potrafi samodzielnie dbać o jakość swoich usług psychologicznych poprzez systematyczną pracę nad własnym warsztatem pracy diagnostycznej i terapeutycznej, zwracając się o pomoc do ekspertów, jest przygotowany do podjęcia superwizji.	K_U16
EK_05	Jest gotów do otwartości i wchodzenia w relacje oraz samodzielnego doskonalenia siebie na polu osobowym i zawodowym w celu odpowiedzialnego wypełniania zobowiązań zawodowych i podtrzymywania etosu zawodu psychologa.	K_K06
Ek_06	Jest gotów do efektywnej komunikacji z pacjentami,	K_K21

	ich rodzinami i zespołem wielospecjalistycznym, w celu optymalizowania oddziaływań ukierunkowanych na zdrowie psychiczne osób z zaburzeniami psychicznymi i nieprawidłowościami w funkcjonowaniu psychospołecznym.	
--	--	--

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Definicja kontaktu terapeutycznego – więź emocjonalna, przekazywanie informacji, społeczny aspekt kontaktu, realny i symboliczny wymiar kontaktu, istota i istotność kontaktu w życiu człowieka, funkcje i rola kontaktu terapeutycznego.
2. Dynamika relacji pacjent- terapeuta (zjawisko przeniesienia, współpraca psychoterapeutyczna, zjawisko przeciwprzeniesienia, kontakt psychoterapeuty z pacjentem.
3. Specyfika kontaktu terapeutycznego w różnych koncepcjach terapeutycznych (podejście psychodynamiczne, behawioralne, behawioralno-poznawcze, humanistyczno-egzystencjalne, systemowe, ericksonowskie, krótkoterminowe, gestalt).
4. Sojusz terapeutyczny podstawą kontaktu i relacji terapeutycznej.
5. Rzeczywisty kontakt i relacja terapeutyczna (nie tylko przeniesienie i sojusz).
6. Kontakt i relacja terapeutyczna w działaniu.
7. Koncentracja na zasobach lub deficytach a kontakt i relacja terapeutyczna.
8. Opór w psychoterapii (w różnych koncepcjach terapeutycznych). Działania terapeuty a opór. Przeciwdziałanie i radzenie sobie z oporem.
9. Istota niewerbalnej komunikacji podczas kontaktu terapeutycznego (ekspresja mimiczna, kontakt wzrokowy, komunikacja kinezyjna, proksemiczna, paralingwistyczna). Obserwacja zachowań niewerbalnych. niespójna komunikacja w praktyce terapeutycznej
10. Tworzenie własnego wzorca kontaktu terapeutycznego
11. Nawiazywanie kontaktu terapeutycznego – analiza tekstów, obserwacja filmów szkoleniowych, ćwiczenia praktyczne.
12. Przeniesienie, przeciwprzeniesienie, sojusz terapeutyczny, kontakt terapeuty z pacjentem – analiza tekstów, obserwacja filmów szkoleniowych, ćwiczenia praktyczne.
13. Kontakt terapeutyczny w różnych nurtach psychoterapii – analiza tekstów, ćwiczenia praktyczne.
14. Pierwszy kontakt z pacjentem – ćwiczenia praktyczne
15. Tworzenie sojuszu terapeutycznego – ćwiczenia praktyczne.

16. Praca z oporem – analiza tekstów, ćwiczenia praktyczne.
17. Kolokwium zaliczeniowe

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia audytoryjne (praca w grupach, wykonywanie zadań, prezentacje)

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium, praca projektowa, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_02	kolokwium, praca projektowa, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_03	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_04	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_05	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_06	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

- Obecność na wykładach i ćwiczeniach.
- Pozytywna ocena z kolokwium na ćwiczeniach, ocena wg skali:
 - 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)
 - 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)
 - 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)
 - 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)
 - 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)
 - 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60% (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)
- Aktywny udział w ćwiczeniach – praca w małych grupach, wykonywanie ćwiczeń kształtujących umiejętności terapeutyczne w parach i małych grupach
- Zaliczenie opisu przypadku (praca projektowa), ocena jakościowa

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela:	
-udział w konsultacjach	4
-udział w egzaminie	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta:	
-przygotowanie do kolokwium	4
-studiowanie literatury	4
-praca projektowa	6
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Clarkin, J. F., Fonagy, P., Gabbard, G. O. (2013). *Psychoterapia psychodynamiczna zaburzeń osobowości*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Grzesiuk, L. (red.). (2005). *Psychoterapia. Teoria. Podręcznik akademicki*. Warszawa: ENETEIA.

Gelso, Ch., Hayes, J. A. (2005). *Relacja terapeutyczna*. Gdańsk: GWP.

Sikorski W. (2013). *Komunikacja terapeutyczna. Relacja pozasłowna*. Kraków: Impuls.

Kottler, J. A. (2003). *Opór w psychoterapii. Jak pracować z trudnym klientem?*. Gdańsk: GWP.

Cierpiałkowska L. Soroko E. red. (2014). *Zaburzenia osobowości. Problemy diagnozy klinicznej*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.

Beck, A. T., Freeman, A., Davis, D. D. (2022). *Terapia poznawcza zaburzeń osobowości*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Klajs K. (2017). *Poznawanie pacjenta w psychoterapii Ericksonowskiej*. Poznań:

Wydawnictwo Zysk i S-ka.

Literatura uzupełniająca:

Cierpiałkowska, L. (2022). *Psychopatologia*. Warszawa: Scholar.

Seligman. M., Walker E., Rosenhan D. (2017) *Psychopatologia*. Poznań: Zysk i S-ka.

Millon,T. Davis, R. (2009).*Zaburzenia osobowości we współczesnym świecie*.

Kernberg, O., Selzer, M.A., Koenigsberg, H. W., Carr, A. C., Appelbaum, A. H. (2007).
Psychodynamiczna terapia pacjentów borderline

Augustynek, A. (2015). *Psychopatologia człowieka dorosłego*. Warszawa: Diffin.

Gabbard, G. O. (2009). *Psychiatria psychodynamiczna w praktyce klinicznej*. Kraków:
Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej